

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

7/11215
GK: 62

SAYI : B.07.1.GİB.0.03.82/610-956
KONU : Yazılı Soru Önergesi

13.07.2010 * 63885

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 14.12.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-17931 sayılı yazısı.

Isparta Milletvekili Sayın S. Nevzat KORKMAZ'ın tarafıma tevcih ettiği 7/11215 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda gelir, bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarı olarak tanımlanmış olup, gelir vergisi, elde edilen gelirlerden, Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen indirimlerin düşülmesinden sonra, kalan tutara Kanunun 103 üncü maddesindeki tarife ve nispetler uygulanmak suretiyle hesaplanmaktadır.

Kanunda, her bir gelir unsuru itibariyle uygulanacak indirim ve istisnalar ayrı ayrı sayılmış olup, ücretlerle ilgili olarak yapılan çeşitli ödemelerin (hastalık, evlenme ve doğum yardımları gibi) vergiden istisna edilmesinin yanında, Kanunun 31 inci maddesine istinaden, çalışma gücünü belli bir oranda kaybetmiş bulunan hizmet erbabının ücretine, sakatlık derecesine göre vergi indirimi uygulanmaktadır.

Diğer taraftan 2008 yılı başından itibaren asgari geçim indirimi sistemi uygulamaya konulmuş ve bu çerçevede çalışanların medeni ve ailevi durumlarına göre asgari ücretin yarısından başlamak üzere, ücretlerinin önemli bir kısmı bazı durumlarda ise tamamı vergi dışında bırakılmıştır.

Öte yandan Hükümetlerimiz döneminde 6 dilimden oluşan gelir vergisi tarifesini, önce 5'e, sonra da 4'e indirilmiş, en yüksek vergi oranı ise %45'ten %35'e düşürülmüştür. Ayrıca genel olarak sigorta primi işveren hissesi oranında 5 puanlık indirim yapılmış, yatırım ve istihdamı artırmak amacıyla uygulamaya konulan yeni teşvik sistemiyle de ücretler üzerindeki vergi ve benzeri yükler önemli ölçüde azaltılmıştır. Bütün bu uygulamalar neticesinde ülkemizde istihdam üzerindeki vergi yükünü önemli ölçüde azaltmış bulunuyoruz. Ülkemiz OECD ülkeleri arasında istihdam üzerindeki en yüksek vergi yükü sıralamasında 2007 yılında ikinci sırada yer alırken bugün sekizinci sırada yer almaktadır.

Hükümetlerimiz döneminde yapılan tüm bu yasal düzenlemeler ve yıllar itibariyle gerek kamu görevlilerinin maaşlarında, gerekse uygulanan net asgari ücret tutarında tüketici fiyatlarındaki kümülatif artışın üzerinde yapılan artışlar dikkate alındığında, 2009 yılının Kasım ayı itibariyle en düşük devlet memuru maaşı ve net asgari ücret ile 2002 yılının Aralık ayına göre daha fazla mal ve hizmet (zaruri gıda maddeleri ile giyecek, kira, elektrik, doğalgaz, tüp, mazot, çamaşır makinesi gibi) satın alınabilmektedir.

Diğer taraftan ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde işçi ve memurlar arasında tarife ve oranlar yönünden farklı bir uygulama bulunmamaktadır. Ancak bazı ücret ödemeleri, ilgili kanunlarda yer alan hükümler gereği gelir vergisinden istisna edilmiş bulunmakta olup, bunun neticesinde ücretlerin vergilenmesinde farklılıklar ortaya çıkabilmektedir.

Anayasamızın 73 üncü maddesinde, "herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır." hükmü ile vergide adaletin sağlanması konusunda Devlete önemli görevler yüklenmiş bulunmaktadır. Bu çerçevede, gelir vergisinin hesaplanmasında artan oranlı vergi tarifesinin uygulanması, yüksek gelir elde eden grupların düşük gelir elde edenlere nazaran daha fazla vergi ödemelerini sağlamaya yöneliktir.

Öte yandan hükümetimizin vergi politikalarının temel amacı yatırımları ve istihdamı destekleyerek sürdürülebilir ekonomik büyümeye katkı sağlayan, adil, etkin ve kolay uygulanabilir bir vergi sisteminin oluşturulmasıdır. Bu amacın, saydam bir vergi mevzuatı, öngörülebilir bir vergi yükü, düşük oranlı geniş tabanlı bir vergi sistemi ve etkin bir vergi idaresi ile sağlanabileceğinin bilincindeyiz.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı